

medio coram omnibus manum ei imposuit benedicens, et in cathedra sua eum sedere compulit. Hoc ipsum antiphona demonstrat antiqua: *Sanctus Martialis ad prædicandum Galliis delegatus*, subauditur a Domino, quia Dominus ante deputaverat Galliam ad prædicandum, ad quam postmodum præcepit ire per jubentem, imo suadentem et hortantem Petrum. In qua regione primum Lemovicensibus sermone et signis salutem pandere suscepit. Si enim hanc antiphonam ad alios verteris apostolos, recte constabit hoc modo: S. Petrus ad prædicandum Italis delegatus, Romanis civibus jubentibus cæteris apostolis semina fidei eroganda suscepit. Sanctus Andreas ad prædicandum Achaïæ delegatus apud urbem Patras, suadentibus aliis apostolis, prædicationem suscepit. Licet enim, ut liber Clementis ait, Barnabas primus Romanis exortus sit prædicare, tamen sine effectu et fructu reversus est Orientem. Et si calicem Aurelianensis ecclesiæ, quem, sancto Evurtio episcopo

A celebrante missam, factur divina manus benedixisse, nemo postmodum mortalis præsumpsit benedicere, quomodo Martialem, quem Christus manibus suis benedixit episcopum cum cæteris apostolis, ultra aliquis mortalium benedicere pontificem præsumeret? Et si benedictio patriarcharum tantam vim habet, ut dum barbas et coronas clericorum benedixerint hoc tantummodo dicentes: *Benedicta sit barba vel corona tua, aliorum episcoporum benedictione non opus sit; multo magis benedictio ipsius Domini, qua elevatis manibus apostolis benedixit, tantam virtutem habuit ut altera consecratione ab aliquo mortalium ipsis alterius nullatenus opus esset.* Ille vero respondit: « Ipsi principes sæculares hoc vituperant. » Cui ego: « Non omnes, inquit, qui ipsum Christum aut apostolos ejus loquentes audierunt verbum Dei, receperunt. Et hoc tempore obsequium amicos, veritas odium parit. »

FRAGMENTUM SERMONIS ADEMARI

In concilio Lemovicensi habiti.

Apud Mabill., *Acta SS. ord. S. Bened.* tom. VIII. p. 34, n. 3.)

Perlongum est tot Patrum rata testimonia de ejus (id est sancti Martialis)... ad medium deducere. Unum tamen ex priscis auctoribus super hoc memorasse satis sit: illum certe nominatissimum Patrem (S. Abbonem), cui in pastorali regimine ille totius scientiæ vir gravisque auctoritatis successit archiepiscopus Bituricensis (*Gaulinus*), orthodoxæ fidei defensorem, catholicæ pietatis cultorem, bene nostis, etsi non visu, sed auditu. Jam enim longe ante nos præcessit martyrio coronatus, sanguine fuso ab impiis passus; ad cujus sepulcrum jam clarere audivimus miracula, verorum testimonio comprobata; cujus martyrium etiam in pluribus Ecclesiis more sanctorum martyrum solemniter celebratur. In quo martyre tantum domicilium sapientiæ sibi collocaverat, ut sui temporis eruditi, quanquam innumeri forent, præ omnibus tamen auctoritas ejus maxime duceretur, ita ut in tota Gallia et Germania atque Anglorum gente (nam illic quoque famosissimus habebatur) de quacunque ventilaretur quæstione, si quis audisse se diceret ab illo definitionem, nihil plus auctoritatis requireretur; judicabatur ab omnibus ratum esse quod ab ore tanti viri auditum esset:

C proposita discernere, solus omnium magister paucis verbis dubitationi finem dabat. Omnes, licet peritorum peritissimi, ex ore ejus pendebant, eo præsentem digitum ori superponebant. Ita magnus sapientiæ, præterquam quod septem columnis liberalium artium fulcitus erat, plenus auctoritatis et gratiæ, omni ecclesiæ ornamentum erat. Conventus episcoporum decorabat, omnia sua dicta auctoritate divinarum Scripturarum approbabat; et quidquid ex ore ejus procedebat, quasi quodammodo non humanum, sed divinum sonabat. Hic in suo quodam tractatu Martialis veritatem tacere non potuit, dicens: « Summus Pater iste Martialis in cœna omnino sat mystica Christo conviva fuit, cœlestis panis sumens reliquias; cumque discipulorum collegia postea surgens tersit, lætus ipse præbuit linteamina. Neque unquam refugit sacra contubernia, absque Thoina piorum ex timida caterva unus. Quin imo cum Christus peteret cœlestia, benedici meruit inter astantium agmina. Nec choros laudantium sprevit, sed cum eisdem sancti Spiritus tunc suscepit charismata et linguas multifidas: quibus subnixus, tandem Petro comite pervenit Antiochiam, ac dehinc